

Hollywood på banen

Det er, i modsætning til hvad man skulle tro, faktisk den allermest hektiske tid på året lige nu, når vi taler dommere, for forberedelser til næste sæson er i fuld gang, samtidig at mange uddannelsesaktiviteter også foregår, når man ikke bliver distraheret af udendørs fodboldkampe herhjemme. Jeg bliver meget ofte mødt af bemærkninger i stil med 'Det må være dejligt at kunne trække vejret, inden sæsonen begynder igen'. Ja, tak for kaffe. I denne uge har vi tre dage afsat til instruktørprøver, i næste uge ligger vi vandret med forberedelse til elitedommernes træningslejr ugen efter, og så er der alt det løse: teorimestersaber, teorigennemgange, VAR-aftener med diverse publikum osv. En god del af det er i sagens natur online, sådan som verden ser ud, men forberedelsen og selve tidsforbruget er jo det samme. Og så skal vi også lige nå noget VAR-opvarmning for vores VAR-udpegede for at banke rusten af (selv om pausen har været kort), inden det bliver alvor ude på banerne. Så det er lige før, at jeg vil drage et lettelsens suk, når vi begynder at spille fodbold igen.

Jeg har efterhånden en håndfuld emner liggende (og der kom faktisk et par mails mere, mens jeg skrev det første afsnit), så det er lidt et luksusproblem. Jeg vil forsøge at klare dem hen ad vejen, for de aktuelle tilfælde er jo altid bedst, mens læserne kan huske dem. Men en læser har f.eks. skrevet, at han ikke er enig med mig i min vurdering af Citys straffespark i kampen mod Arsenal i sidste uge. Jeg mener straffespark, han mener film. Det illustrerer fint formidlingspointen fra sidste uge: det er bestemt tilladt at være uenig (det kan der faktisk komme noget ganske spændende ud af), bare det gøres ordentligt. Læseren har også nogle holdninger til VAR og film – dem vender jeg tilbage til.

Men først skal vi forbi de forskellige måder, som man kan filme på. Interessant nok er ordet film ikke med i den engelske lovbog, men er dækket ind under ordet 'simulation', som i virkeligheden er meget bredere – det kunne være ved at foregive en skade eller ved at få noget til at se så meget værre ud, end det var (a la Neymar-rullefald), så man måske kunne få plantet et kort hos en modspiller. Kort sagt ethvert forsøg på at snyde dommeren – find selv på eksempler. I den brede opfattelse hedder det på dansk 'film', og det tror jeg ikke, at vi skal prøve at ændre på – men omfatter altså en hel del mere.

Men lad mig koncentrere mig om kropskontakterne – typisk i straffesparksfeltet, for dér er den potentielle gevinst selvfølgelig størst, men i virkeligheden kan det foregå overalt på banen, også når man allermindst venter det.

Den nemme er selvfølgelig, når der ingen kontakt er mellem spillerne, men den ene alligevel går teatralisk omkuld. Den svære er, når der vitterlig er kontakt mellem spillerne. Hvis dommeren skønner, at en spiller udnytter en let kontakt til at lade sig falde (uden at han ellers ville have gjort det), eller hvis spilleren selv skaber kontakten, f.eks. ved at lade sit ben hænge, selv løbe direkte ind i forsvareren eller forsøge at mase sig igennem to spillere, hvor der beviseligt ikke er plads til ham, er vi ovre i afdelingen for film.

Her mener læseren, at Silva falder let, og han tager også straffesparket i EM-semifinalen mellem England og Danmark med i købet, fordi han synes, at de er sammenlignelige. Her er det så til gengæld mig, der er uenig. I semifinalen er film overhovedet ikke på min nethinde, men blot det faktum, at det ikke skal være et tyndt straffespark ('Clear from the moon', som UEFA skriver), der afgør en EM-semifinale. Det skal være noget, der i givet fald er åbenlyst for enhver. Det er éntydigt den danske spiller, der skaber kontakten, og at Sterling har en historik,

er selvfølgelig interessant, men må aldrig have indflydelse på bedømmelse af den enkelte situation.

Man skal også huske på, at det ved kropskontakter ikke er et valg mellem straffespark eller film. Der er også den tredje mulighed, nemlig tilfældigt sammenstød. Den misopfattelse møder jeg desværre stadig ofte – ikke så meget blandt dommere, men blandt andre – at hvis ikke der er straffespark, er der film. Men ved den tredje mulighed, det tilfældige sammenstød, kører vi bare videre.

Pointen er, at det er tilladt at være uenig, bare man ved, hvad man er uenig om. Dommeren næste weekend ville muligvis have holdt med læseren – det kan bestemt ikke udelukkes. Men vi må aldrig glemme, at dette er ikke en absolut, objektiv og målbar videnskab. De tre vigtigste ord i fodboldloven er stadig 'efter dommerens skøn'. Var det hele objektivt, kunne man bare sætte nogle algoritmer op, proppe data i en maskine og få svaret ud på en strimmel forneden. Og så havde man ikke brug for dommerne. Så kunne man som et tankeeksperiment gøre det samme for angriberne: burde han have scoret? – og målmanden: burde han have reddet? Og så har vi lige aflivet fodboldspillet. Den menneskelige faktor slipper vi ikke for.

Læseren mener også, at spillerne trænes i at falde ved den mindste kontakt, så snart man kommer ind i feltet – det er jeg til en vis grad enig i, i hvert fald i nogle ligaer. Men det er der ikke noget nyt i. Selv da jeg gjorde banerne usikre i 1970'erne i København, havde vi de spillertyper – og vi kendte dem og holdt ekstra øje med dem. Men han betragter det også som en træning i at misbruge VAR, og her hopper min kæde af. Man kan ikke misbruge VAR, for VAR checker automatisk hver eneste potentielle straffespark og vil kalde dommeren ud til et review, hvis der er noget, der ser mistænkeligt ud (men husk stadig, at det skal være en klar og tydelig dommerfejl). Og husk også, at dommeren har jo dømt, som om der ikke er VAR, så det er der heller ikke noget nyt i. VAR er bare en mulig second opinion på noget, der ser uldent ud.

Det er i hvert fald ikke VARs mål, at der skal dømmes flere straffespark, som læseren spørger – for det er altid banedommeren, der har det sidste ord, og dér kan VAR hverken gøre fra eller til.

Når det så er sagt, har jeg fra dag 1 hævdet – og prøver fortsat at gøre det gældende, hvor jeg kommer frem internationalt – at VAR-protokollen burde omfatte film, hvilket den ikke gør i øjeblikket, og derfor kan VAR ikke gå ind og vurdere film som sådan. Sker det i straffesparksfeltet, kan VAR komme i spil. Bliver straffesparket dømt, og har vi en klar og åbenlys fejl, skal dommeren kaldes ud til et review. Lidt mere problematisk er de tilfælde, hvor straffesparket ikke bliver dømt, men hvor der mangler en advarsel for film. Principielt kan VAR ikke blande sig i det, men har der været kontakt, kan man jo eventuelt snyde en anelse på vægten og kalde dommeren ud til review af et potentielt straffespark – og så er det ham, der træffer afgørelsen, om at nej, der var ikke straffespark, men til gengæld mener han, at der forelå film. Det er i hvert fald i spillets ånd.

Jeg synes, at det er mere problematisk, at film alle andre steder på banen lige nu ikke er omfattet af protokollen, og at VAR ikke har en chance for at checke det. Film er noget af det, der irriterer også alle mest, og det synes at blive mere og mere fremherskende. Her kunne jeg frygtelig gerne tænke mig at få en protokolændring. Jeg tror heller ikke, at vi har set den endelige version af protokollen, lige så lidt som vi har set den endelige udgave af fodboldloven. Spillere og trænere finder konstant på nye hundekunster. Jeg plejer at sige, at

næst efter skattelovene er fodboldloven det sted, hvor folk er mest opfindsomme. Stopper man ét hul, dukker der fluks et nyt op, som man kan forsøge at udnytte.

Jeg tror, at vi alle er enige om, at film er et voldsomt irritationsmoment, og at det skæmmer spillet. Men for det første skal vi blive enige om, hvordan reglerne for film egentlig er, og dernæst skal vi forsøge – som vi gør – at få alle til at blive inden for rammen, så vi har en fælles forståelse. Men det helt centrale er altså stadig 'efter dommerens skøn'. I denne verden er tingene ikke sorte eller hvide, som udvekslingen mellem læseren og mig også viser.